

Briuselis, 2020 m. gruodžio 11 d.
(OR. en)

13937/20

Tarpinstitucinė byla:
2020/0289(COD)

ENV 791
JUR 588
JUSTCIV 150
INF 219
ONU 81
CODEC 1315

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13531/20

Komisijos dok. Nr.: 11853/20 - COM(2020) 642 final

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams

– Bendras požiūris

1. 2020 m. spalio 14 d. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą¹ dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams².

¹ Dok. 11853/20.

² OL L 264, 2006 9 25, p. 13.

2. Pasiūlymo tikslas – Atsižvelgti į Atitikties Orhuso konvencijai komiteto (ACCC) 2007 m. išvadas byloje ACCC/C/2008/32³ dėl to, kaip ES laikosi Konvencijos, kartu visapusiškai laikantis ES teisinės sistemos pagrindinių principų ir jos teisminės peržiūros sistemos. Visų pirma pasiūlymu siekiama išplėsti aktų, kuriems gali būti taikoma administracinė peržiūra, spektrą.
3. Papildydama pasiūlymą, Komisija pateikė Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui komunikatą „Geresnis teisės kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais ES ir jos valstybėse narėse užtikrinimas“⁴. Komunikate išdėstyta keletas prioritetinių veiksmų, kaip sudaryti NVO palankesnes sąlygas kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais nacionaliniu lygiu ir ES.
4. 2020 m. gruodžio 1 d. Europos Parlamentas Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto (ENVI) pranešėju dėl šio dokumento paskyrė Christianą Doleschalį (EPP, DE). Numatoma, kad balsavimas dėl EP pozicijos plenariniame posėdyje įvyks 2021 m. gegužės mėn.
5. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas informavo Tarybą, kad ketina priimti nuomonę 2021 m. sausio 26–28 d. plenarinėje sesijoje. Regionų komitetas informavo Tarybą, kad nuomonės nepateiks.
6. Darbo grupės lygmeniu pasiūlymas buvo nagrinėjamas keliuose posėdžiuose, kuriuose iš esmės pritarta pirmininkaujančios valstybės narės kompromisiniam tekstui, kurio tikslas yra aiškiau išdėstyti tam tikras Komisijos pasiūlymo nuostatas⁵. Dėl teksto vėliau buvo pradėta neformali supaprastinta rašytinė procedūra, kurios metu prieštaravimų nepareikšta.

³ Žr. <https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html>

⁴ Dok. 11854/20.

⁵ Dok. 13018/20.

7. 2020 m. gruodžio 9 d. Nuolatinių atstovų komitetas patvirtino susitarimą dėl šio pranešimo priede išdėstyto kompromisinio teksto ir susitarė perduoti tekstą Tarybai siekiant susitarti dėl bendro požiūrio 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos (aplinka) posėdyje. SE nurodė, kad toliau laikosi parlamentinio tikrinimo išlygos ir kad ją numatoma panaikinti iki gruodžio 17 d. Tarybos posėdžio.
 8. Šio pranešimo priede išdėstytas tekstas atspindi šį kompromisą. Komisijos pasiūlymo papildymai pabraukti, išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu [...].
 9. Tarybos prašoma išnagrinėti šio pranešimo priede išdėstytą kompromisinį tekstą, kad būtų pasiektas susitarimas dėl bendro požiūrio.
 10. Šis bendras požiūris bus laikomas Tarybos įgaliojimais ateityje vesti derybas su Europos Parlamentu.
-

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS
kuriuo iš dalies keičiamas 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos
reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją,
visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos
klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

- (1) Sąjunga ir jos valstybės narės yra Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (toliau – Orhuso konvencija)³ Šalys, kiekviena turinčios ir individualią, ir bendrą atsakomybę ir pareigas pagal šią Konvenciją;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006⁴ buvo priimtas siekiant prisidėti prie Orhuso konvencijoje nustatytų pareigų įgyvendinimo, nustatant jos taikymo Sąjungos institucijoms ir organams taisykles;
- (3) 2019 m. gruodžio 11 d. komunikate Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“ Komisija išsipareigojo apsvarstyti galimybę peržiūrėti Reglamentą (EB) Nr. 1367/2006, kad būtų pagerintos piliečių ir aplinkos apsaugos srities nevyriausybių organizacijų, kuriems kelia susirūpinimą poveikį aplinkai darančių sprendimų suderinamumas su aplinkos teise, pasinaudoti Sąjungos lygmens administracine ir teismine peržiūra. Komisija taip pat išsipareigojo imtis veiksmų, kad pagerintų jų galimybes kreiptis į nacionalinius teismus visose valstybėse narėse; šiuo tikslu ji paskelbė Komunikatą „*Geresnis teisės kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais ES ir jos valstybėse narėse užtikrinimas*“;
- (4) atsižvelgiant į Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalies nuostatas ir Atitikties Orhuso konvencijai komiteto išreikštą susirūpinimą⁵, Sąjungos teisė turėtų būti pagrindinius Sąjungos teisės principus ir jos teisminės peržiūros sistemą atitinkančiu būdu suderinta su Orhuso konvencijos dėl galimybės kreiptis į teismus aplinkos apsaugos klausimais nuostatomis;

³ 2005 m. vasario 17 d. Tarybos sprendimas 2005/370/EB dėl Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 124, 2005 5 17, p. 1).

⁴ 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

⁵ Žr. Atitikties Orhuso konvencijai komiteto išvadas byloje ACCC/C/2008/32 adresu <https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html>.

- (4a) šiuo tikslu Tarybos sprendimu (ES) 2018/881⁶ buvo paprašyta išnagrinėti Sąjungos pasirinkimo galimybes reaguojant į Atitikties Orhuso konvencijai komiteto išvadas ir, jei tikslinga, vėliau pateikti pasiūlymą iš dalies keisti Reglamentą (EB) Nr. 1367/2006. Be to, 2017 m. lapkričio 15 d. bei 16 d.⁷ ir 2020 m. sausio 15 d. rezoliucijose⁸ Europos Parlamentas prašė iš dalies keisti Reglamentą (EB) Nr. 1367/2006;
- (5) Reglamente (EB) Nr. 1367/2006 numatytas apribojimas atlikti tik individualiai taikomų administracinių aktų vidaus peržiūrą yra pagrindinė kliūtis, su kuria susiduria aplinkos apsaugos srities nevyriausybinės organizacijos, siekiančios pasinaudoti vidaus peržiūra pagal Reglamento 10 straipsnį ir administracinių aktų, kurių taikymo sritis platesnė, atveju. Todėl būtina išplėsti reglamente nustatytos vidaus peržiūros procedūros taikymo sritį, kad į ją būtų įtraukti bendro pobūdžio ne teisėkūros procedūra priimti aktai;
- (6) Reglamento (EB) Nr. 1367/2006 tikslais administracinio akto apibrėžtis turėtų apimti ne teisėkūros procedūra priimtus aktus. Tačiau dėl ne teisėkūros procedūra priimto akto gali reikėti patvirtinti nacionalinio lygmens įgyvendinimo priemonės, kurių atžvilgiu aplinkos apsaugos srities nevyriausybinės organizacijos gali pasinaudoti teismine apsauga, be kita ko, Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (ESTT), vykdant prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą pagal SESV 267 straipsnį. Todėl tikslinga į vidaus peržiūros taikymo sritį neįtraukti tokių ne teisėkūros procedūra priimamų aktų nuostatų, dėl kurių Sąjungos teisėje reikalaujama patvirtinti nacionalinio lygmens įgyvendinimo priemonės;

⁶ 2018 m. birželio 18 d. Tarybos sprendimas (ES) 2018/881, kuriuo Komisijos prašoma pateikti tyrimą dėl Sąjungos pasirinkimo galimybių reaguojant į Atitikties Orhuso konvencijai komiteto išvadas byloje ACCC/C/2008/32 rezultatus ir, jei tikslinga atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006, ST/9422/2018/INIT (OL L 155, 2018 6 19, p. 6–7).

⁷ 2017 m. lapkričio 15 d. priimta Europos Parlamento rezoliucija dėl Veiksmų plano gamtai, žmonėms ir ekonomikai (2017/2819(RSP)) ir 2017 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES aplinkos nuostatų įgyvendinimo peržiūros (2017/2705(RSP)).

⁸ 2020 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos žaliojo kurso (2019/2956(RSP)).

- (7) siekiant teisinio tikrumo, kad tam tikros nuostatos nebūtų įtrauktos į administracinio akto sąvoką, Sąjungos teisėje turi būti aiškiai reikalaujama priimti tų nuostatų įgyvendinimo aktus;
- (8) siekiant užtikrinti veiksmingumą, prašant peržiūrėti Sąjungos lygmens įgyvendinimo priemonę, gali būti prašoma peržiūrėti ir tas administracinio akto nuostatas, dėl kurių Sąjungos teisėje aiškiai reikalaujama patvirtinti įgyvendinimo priemones Sąjungos lygmeniu;
- (9) Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 taikomas aktams, priimtiems pagal aplinkos apsaugos teisę. Tačiau Orhuso konvencijos 9 straipsnio 3 dalis apima galimybę užginčyti aktus, kuriais *pažeidžiamos* su aplinkos apsauga susijusios įstatymų nuostatos. Taigi būtina paaiškinti, kad vidaus peržiūra turėtų būti atliekama siekiant patikrinti, ar administraciniu aktu pažeidžiama aplinkos apsaugos teisė;
- (10) vertinant, ar administraciniame akte yra nuostatų, kuriomis[...] gali būti pažeidžiama aplinkos apsaugos teisė, būtina apsvarstyti, ar tokios nuostatos gali turėti neigiamą poveikį SESV 191 straipsnyje nustatytų Sąjungos aplinkos politikos tikslų įgyvendinimui. Todėl vidaus peržiūros mechanizmas taip pat turėtų apimti aktus, priimtus įgyvendinant ne tik Sąjungos aplinkos politiką, bet ir kitų kryptių politiką;
- (10a) vadovaujantis ESTT jurisprudencija⁹, aktas laikomas teisiškai privalomu, taigi gali būti pateiktas prašymas atlikti jo peržiūrą, neatsižvelgiant į akto formą, kadangi jo teisiškai privalomas pobūdis vertinamas pagal jo poveikį, tikslą ir turinį;
- (11) siekiant suteikti pakankamai laiko tinkamai peržiūrai atlikti, tikslinga pratęsti Reglamente (EB) Nr. 1367/2006 nustatytus prašymo atlikti administracinę peržiūrą pateikimo terminus, taip pat terminus, per kuriuos Sąjungos institucijos ir organai turi atsakyti į tokį prašymą;

⁹ Sprendimas sujungtose bylose 1/57 ir 14/57 *Usines à tubes de la Sarre prieš Vyriausiąją valdybą*, [1957] Rink. 105, p. 114; byla 22/70, *Komisija prieš Tarybą*, [1971] Rink. 236, ECLI:EU:C:1971:32, 42 punktas; byla C-325/91, *Prancūzija prieš Komisiją*, [1993] Rink. I-3283, 9 punktas; byla C-57/95, *Prancūzija prieš Komisiją*, ECLI:EU:C:1997:164, 22 punktas; sujungtos bylos C 463/10 P ir C 475/10 P *Deutsche Post ir Vokietija prieš Komisiją*, ECLI:EU:C:2011:656, 36 punktas.

- (12) vadovaujantis ESTT jurisprudencija¹⁰, aplinkos apsaugos srities nevyriausybinių organizacijos, prašančios atlikti administracinio akto vidaus peržiūrą, nurodydamos savo prašymo atlikti peržiūrą pagrindą turi nurodyti visas faktines aplinkybes ar esminius teisinius argumentus, galinčius patvirtinti pagrįstas abejones;
- (13) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti išsamias Orhuso konvencijos nuostatų taikymo Sąjungos institucijoms ir organams taisykles, valstybės narės pasiekti negali, o šį tikslą galima pasiekti tik Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali patvirtinti priemones vadovaudamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytu subsidiarumo principu. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (14) šiame reglamente geriamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), visų pirma teisės į gerą administravimą (41 straipsnis) ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis). Šiuo reglamentu prisidedama prie Sąjungos administracinės ir teisminės peržiūros sistemos veiksmingumo, todėl sustiprinamas Chartijos 41 ir 47 straipsnių taikymas ir taip prisidedama prie teisinės valstybės principo, įtvirtinto Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 2 straipsnyje;
- (15) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 iš dalies keičiamas taip:

1. 2 straipsnio 1 dalies g punktas pakeičiamas taip:

¹⁰ 2019 m. rugsėjo 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-82/17 P *TestBioTech prieš Komisiją*, ECLI:EU:C:2019:719, 69 punktas.

g) „Administracinis aktas“ – tai Sąjungos institucijos ar organo ne teisėkūros procedūra priimamas aktas, kuris yra teisėškai įpareigojantis ir turi išorinį poveikį [...];

2. 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Bet kuri nevyriausybinių organizacijų, atitinkanti 11 straipsnyje nustatytus kriterijus, turi teisę pateikti prašymą dėl vidaus peržiūros Sąjungos institucijai ar organui, priėmusiam administracinį aktą, arba įtariamo administracinio neveikimo atveju – tam, kuris turėjo priimti tokį aktą, remdamasi tuo, kad tokiu aktu arba neveikimu pažeidžiama aplinkos apsaugos teisė, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 dalies f punkte.

Negali būti teikiamas prašymas atlikti administracinio akto, kurio atveju pagal Sąjungos teisę aiškiai reikalaujama priimti Sąjungos arba nacionalinio lygmens įgyvendinimo priemones, nuostatų vidaus peržiūrą.

Tačiau, kai administracinis aktas yra Sąjungos lygmens įgyvendinimo priemonė, kurią reikalaujama priimti kitu ne teisėkūros procedūra priimamu aktu, nevyriausybinių organizacijų, prašydama peržiūrėti tą įgyvendinimo priemonę, taip pat gali prašyti peržiūrėti ne teisėkūros procedūra priimamo akto nuostatą, kuriai ši įgyvendinimo priemonė reikalinga.

Toks prašymas turi būti pateikiamas raštu ne vėliau kaip per aštuonias savaites po vėliausios iš šių datų – administracinio akto priėmimo, pranešimo apie jį ar jo paskelbimo datos, arba, įtariamo neveikimo atveju – ne vėliau kaip per aštuonias savaites nuo tos dienos, kai jis turėjo būti priimtas. Prašyme nurodomi peržiūros pagrindai.

2. 1 dalyje nurodyta Sąjungos institucija arba organas apsveria kiekvieną tokį prašymą, nebent prašymas yra aiškiai nepagrįstas. Savo sprendimo motyvus Sąjungos institucija ar organas nurodo atsakyme, kuris pateikiamas raštu kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per šešiolika savaičių nuo prašymo gavimo.“;

b) 3 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Bet kokių atvejų Sąjungos institucija ar organas imasi veiksmų per 22 savaites nuo prašymo gavimo.“;

3. Visame reglamento tekste nuorodos į Europos bendrijos steigimo sutarties (EB sutarties) nuostatas pakeičiamos nuorodomis į atitinkamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatas ir atliekami visi būtini gramatiniai pakeitimai.
4. Visame reglamento tekste, įskaitant antraštę, žodis „Bendrija“ pakeičiamas žodžiu „Sąjunga“ ir atliekami visi būtini gramatiniai pakeitimai.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas
